

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Ústí nad Labem

Inspekční zpráva

Základní umělecká škola

Rvačov 112, 413 01 Roudnice nad Labem

Identifikátor: 600 081 885

Zřizovatel: Město Roudnice n.L. Karlovo nám. 21, 413 01 Roudnice nad Labem

Školský úřad, Na Valech 525, 412 91 Litoměřice

Termín konání orientační inspekce: 9. – 11. října 2000

Čj.	083 359/00-4017
Signatura	of2ku107

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní umělecká škola (dále ZUŠ) Roudnice nad Labem byla založena v roce 1939. Od 1. ledna 1995 pracuje jako příspěvková organizace s právní subjektivitou. Poslední zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení bylo vydáno Školským úřadem (ŠÚ) v Litoměřicích dne 1. března 1999 pod čj. 38/99. V době konání inspekce navštěvovalo školu celkem 524 žáků přípravného studia, prvního a druhého stupně základního studia a studia pro dospělé. Výuku zajišťovalo 28 učitelů, z toho 13 interních, 13 externích a 2 důchodci pro spádovou oblast Roudnice n. L. Výuka probíhá ve dvou budovách a na jednom odloučeném pracovišti.

OBOROVÁ STRUKTURA ZÁKLADNÍ UMĚLECKÉ ŠKOLY

Na ZUŠ Roudnice n. L. je zřízen obor hudební (HO) a výtvarný (VO). V HO je vzdělávání organizováno formou individuálního, skupinového i kolektivního vyučování. Individuálně nebo ve skupinách je vyučováno hře na klavír, housle, zobcovou flétnu, dechové nástroje dřevěné i žesťové, kytaru, akordeon a pěvecké hlasové výchově. Žáci mohou uplatnit získané dovednosti v různých formách kolektivní hry (dechový a taneční orchestr, komorní soubory). Základem organizace vzdělávání ve VO je kolektivní vyučování, které vychází z individuálního vedení žáka.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Hudební obor

V HO se vyučuje podle učebních plánů MŠMT ČR ze dne 26. června 1995 pod čj. 18.418/95 s účinností od 1. září 1995. V jednotlivých předmětech HO odpovídá časová dotace učebním plánům a členění učiva do jednotlivých ročníků schváleným učebním osnovám. Stanovené výukové cíle obsažené ve studijních plánech jsou diferencovány s přihlédnutím ke stupni nadání jednotlivých žáků.

Personální podmínky výuky jsou dobré, relativně velký počet externích pracovníků umožňuje díky jejich specializaci širší nabídku odborně vyučovaných předmětů. Z celkového podílu vyučovaných hodin tvoří výuka bez odborné způsobilosti 1,5 % a bez pedagogické způsobilosti 14 %. Tato skutečnost však nemá podstatný vliv na kvalitu výuky.

Současné materiální, zejména prostorové podmínky jsou nevyhovující. Umístění HO ve třech budovách značně omezuje mezipředmětové aktivity vyučujících a ztěžuje operativnost řízení. Chybí zejména prostory pro kolektivní formy vyučování a materiálně-technické zázemí (sklady, kabinety apod.). V rámci finančních možností školy jsou učební pomůcky průběžně obnovovány a doplňovány. Snahou vedení školy je, aby byl v každé učebně nástroj s konstantním laděním (klavír – piano), což na druhou stranu přináší problémy se zajištěním jejich pravidelné údržby. Potřebnou audio a videotechnikou je vybavena učebna hudební nauky (HN) a přípravné hudební výchovy (PHV). Vzhledem k významu a rozsahu činnosti školních souborů má škola k dispozici i odpovídající zvukovou techniku. I přes uvedené prostorové problémy je zjevná snaha všech pracovníků školy vytvářet esteticky podnětné prostředí.

V rámci inspekce bylo hospitováno celkem v devíti hodinách předmětů hra na klavír, housle,

trubku, zobcovou flétnu, HN a PHV. Většina učitelů vyučuje formou ověřených metodických postupů. Organizace, formy a metody výuky byly ze strany vyučujících dostatečně promyšlené a odpovídaly výukovým cílům. Vysvětlování technických a výrazových problémů žákům bylo jasné a srozumitelné. Používání odborné terminologie bylo přiměřené jejich věku a znalostem. Náročnější části skladeb, které vyžadují pečlivější a intenzivnější domácí přípravu, byly v rámci výuky s odpovídající důsledností procvičeny. Při výběru přednesových skladeb bylo přihlíženo k dosažené technické úrovni, interpretační vyspělosti a žánrové orientaci žáků. Všichni učitelé se v maximální míře snažili o efektivní využití vyučovacího času.

V motivaci žáků je kladen důraz především na samotný vyučovací proces, na vytváření vztahu k hudbě a k rozšiřování celkového kulturního rozhledu. V individuální výuce dbají učitelé na motivování žáků formou vlastní názorné hry, která umožňuje rychlejší pochopení technických problémů. Učitelé využívají všech nabízených možností k veřejnému vystupování žáků a to jak sólově, tak v rámci souborové a orchestrální hry. Jednotlivé části výukových lekcí jsou hodnoceny bezprostředně ústně, většina vyučujících využívá průběžného hodnocení známkou v žákovském sešitě. Komisionální (postupové a závěrečné) zkoušky jsou realizovány pravidelně a jejich obsahová náplň respektuje požadavky platných učebních osnov. Hodnocení zohledňuje kvalitu domácí přípravy, schopnost aplikace získaných znalostí i dovedností, aktivitu při vyučování, četnost veřejných vystoupení apod. Předepsaná třídní dokumentace poskytuje dostatek relevantních informací o náročnosti, rozsahu a výsledcích výuky. Dlouhodobé výsledky výuky, které byly hodnoceny podle předložené dokumentace, výroční zprávy školy a zejména na základě přímého a dlouhodobého sledování výkonů jednotlivých žáků v soutěžích jsou úměrné podmínkám a možnostem školy. Činnost souborů zdaleka přesahuje lokální úroveň a zejména dechový orchestr ZUŠ se již tradičně řadí ke špičkám v rámci ČR.

Škola neudrzuje vlastní zahraniční kontakty, ale plní úkoly, vyplývající z partnerských vztahů města Roudnice n. L. Žákům, kteří projevují zájem o profesní vzdělávání ve vyšších typech škol uměleckého nebo pedagogického zaměření, je s dostatečným předstihem věnována individuální péče. Obsahová náplň jejich vzdělávací činnosti v praktických i teoretických předmětech vychází z požadavků talentových zkoušek vybrané školy. Pro posílení motivace talentovaných žáků využívají učitelé všech dostupných forem, které vedou k celkovému rozšiřování jejich hudebních i všeobecných znalostí.

Hodnocení kvality vzdělávání v hudebním oboru

Výuka ve sledovaných odděleních hudebního oboru je organizována v souladu s učebními plány. Obsahová náplň učebních osnov je respektována a naplňována. Ve vyučovacím procesu převažuje individuální forma vyučování, která vede žáky k získání potřebných znalostí a technických dovedností ve hře na sólový nástroj. Odpovídající pozornost je věnována i kolektivnímu a skupinovému vyučování, které umožňuje širší využití získaných dovedností žáků. Na velmi dobré úrovni je i výuka hudební nauky a přípravné hudební výchovy. Stejně dobře lze hodnotit i metodické postupy vyučujících, volbu přednesového repertoáru v návaznosti na dosaženou technickou úroveň hry, vzájemnou komunikaci pedagogů a žáků. Inspekce kladně hodnotí četnost a náročnost mimoškolních aktivit hudebního oboru.

Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem inspekce hodnotí úroveň vzdělávání v hudebním oboru je velmi dobrou.

Výtvarný obor

- Obsah i organizaci vzdělávání v sedmi vyučovaných skupinách určuje Vzdělávací program výtvarného oboru základních uměleckých škol, který byl schválen MŠMT ČR dne 26. dubna 2000 pod čj. 15 865/2000-22 s platností od 1. září 2000. Odborně i pedagogicky způsobilá vyučující postupuje podle studijního programu č. 1 (Výtvarné vyjadřování v kresbě, malbě, grafice a modelování), tematické plány jsou rozpracovány do jednotlivých měsíců školního roku a stanovené výtvarné náměty respektují složení vyučovaných skupin. Výuka probíhá ve specializované učebně se sklápěcími stoly, z prostorových důvodů lze jejich počet doplnit maximálně o dva ateliérové stojany. Část učebny je oddělena a jsou zde archivovány výtvarné práce žáků. Při plném obsazení všech pracovních míst je současně užívána menší, sousední místnost, ve které jsou také umístěny grafické lisy. Další malá místnost s vypalovací pecí slouží pro předmět plastické vyjadřování (modelování). Celkově pracovní prostředí působí dosti stísněně, v některých skupinách, při obsazení všech míst, chybí potřebný odstup od sledovaného reálu nebo od výtvarné realizace. Celkově je však vzhledem ke vzdělávacímu programu vybavenost oboru pomůckami dostačující. V době konání inspekce bylo zapsáno (podle předložené dokumentace) například v jedné skupině 21 žáků (šestiletých až třináctiletých). I při důsledném využívání vnitřní diference tento počet, široký věkový rozsah a výše uvedené prostorové podmínky omezují možnosti individuálního vedení a cíleného rozvoje výtvarného citění i tvořivého myšlení žáků. Kvalita vzdělávání oboru byla hodnocena na základě tří hospitací v tříhodinových lekcích. Na začátku zhlédnutých hodin se vyučující snažila formou řízeného rozhovoru motivovat žáky a vytvořit tak dostatečný prostor pro uplatnění jejich osobitých výtvarných výpovědí. Poté průběžně sledovala dovednost při používání základních výtvarných vyjadřovacích prostředků (linie, barva, prostor) a u starších žáků praktickou aplikací cíleně rozšiřovala vědomosti z dějin výtvarného umění. Všechny hospitované hodiny charakterizovala vstřícná atmosféra s aktivním zapojením žáků do procesu plnění zadaných úkolů. V dostatečné míře byly respektovány základní výtvarně-technické postupy. Náročnější výtvarné práce nebyly ve sledovaných lekcích dokončeny a bude na nich pokračováno v následujících hodinách. Zdařilé výtvarné práce žáků jsou uspořádány v archivu a jsou průběžně používány k prezentaci školy na veřejnosti nebo k výzdobě na chodbách. Podaný výkon žáků odpovídal jejich věku, individuálním dispozicím i různým výtvarným zkušenostem. Stanovené výchovně-vzdělávací cíle byly ve sledovaných vyučovacích jednotkách splněny.

Hodnocení kvality vzdělávání ve výtvarném oboru

Vzhledem ke vzdělávacímu programu a k podmínkám, ve kterých výuka VO probíhá, jsou plánování a příprava na vyučování velmi dobré. Personální podmínky jsou výborné, vybavení oboru učebními pomůckami je velmi dobré, avšak na stávající počty žáků užívané učebny nejsou dostačující.

Organizace vyučování, použité formy, metody práce, motivace, hodnocení, úroveň komunikace mezi žáky navzájem a interakce učitel – žák jsou hodnoceny velmi dobře.

Kvalitu vzdělávání výtvarného oboru hodnotí inspekce jako velmi dobrou.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Koncepční záměry nemá ředitel školy v písemné formě zpracovány. Má však dostatečný

přehled o dlouhodobých potřebách školy. Roční plán školy sestavuje průběžně (včetně termínovaných akcí školy) vždy s několikaměsíčním předstihem, projednává ho a konzultuje s pracovníky školy na pracovních poradách. Další dílčí plány (plán kontroly, hospitací apod.) zpracovány nejsou.

Ve škole jsou vyučovány obory v souladu s rozhodnutím o zařazení školy do sítě škol. Výuka literárně-dramatického oboru byla zrušena z důvodu odchodu vyučující. Výuka probíhá podle schválených učebních plánů.

Inspekce hodnotí oblast plánování jako průměrnou.

Organizování

Organizační struktura školy je v souladu s vyhláškou MŠMT ČR č. 292/1991 Sb., o základních uměleckých školách. Vedení školy představuje ředitel a jeho zástupkyně, která zodpovídá za činnost VO a částečně i HO (klávesové nástroje a HN). Poradními orgány jsou pedagogická a umělecká rada.

Kompetence jednotlivých pracovníků jsou projednávány zahajovací pedagogickou radou vždy v úvodu příslušného školního roku. Každému učiteli jsou předávány v písemné podobě. Ve výchovně-vzdělávací práci ZUŠ úzce spolupracuje s Vojenskou konzervatoří Roudnice, s Konzervatoří Teplice i s jednotlivými sekcemi Oblastní umělecké rady.

Vzájemná informovanost mezi vedením a ostatními pracovníky školy je založena především na osobním kontaktu. Pedagogická rada se schází pravidelně podle plánu, podle potřeby jsou svolávány mimořádné provozní porady. Informace pro vyučující jsou soustředěny na nástěnkách ve sborovně školy, pro žáky a rodiče na chodbách a v jednotlivých učebnách. Výroční zpráva ZUŠ poskytuje dostatek informací o činnosti školy. Škola vyvíjí mimořádně bohatou mimoškolní činnost a spolupracuje s dalšími školami ve městě.

Osobní spisy zaměstnanců jsou uloženy v kanceláři, do které má přístup pouze ředitel školy a účetní. Při pracuje Sdružení rodičů a je zřízena i Rada školy.

V organizaci provozu školy převažují pozitivní prvky a proto je inspekci hodnocena jako velmi dobrá.

Vedení a motivování pracovníků

Vzhledem k rozdělení školy na několik pracovišť je operativní řízení významnou formou řídicí činnosti vedení školy. Složení pedagogického sboru je poměrně stabilní a z hlediska odborné i pedagogické způsobilosti na velmi dobré úrovni. To umožňuje v plné míře plnit cíle stanoveného vzdělávacího programu. Vedení školy se snaží vytvářet dobré podmínky pro práci učitelů, plně využívá jejich odbornosti, podporuje jejich profesní růst a při celkovém hodnocení zohledňuje jejich zájem o další vzdělávání i aktivní uměleckou činnost. Způsob vedení a motivování navazuje na oblast řízení a jeho základem je diferencované morální i hmotné stimulování pracovníků.

Inspekce hodnotí oblast vedení a motivování pracovníků jako nadprůměrnou, s výraznou převahou pozitiv.

Kontrolní mechanismy

Kontrolní činnost ředitele a zástupkyně je členěna do dvou částí, které zahrnují výchovně-vzdělávací proces a vlastní provoz školy. Prvotní kontrola je prováděna přes třídní dokumentaci jednotlivých učitelů. Hospitační činnost ředitel neplánuje, ale vychází z aktuálních potřeb např. při zjištěných problémech na přehrávkách a dalších žákovských vystoupeních.

Z provedených hospitací nejsou pořizovány zápisy ani poznámky v třídních knihách, tak že nelze tuto kontrolní činnost ředitele ze strany inspekce objektivně posoudit.

Pravidelně jsou prováděny kontroly hospodaření ze strany zřizovatele i ŠÚ.

Inspekce hodnotí oblast kontroly jako průměrnou.

Hodnocení kvality řízení

V oblasti řízení vidí inspekce slabší místa zejména v oblasti plánování a kontroly. Na druhé straně je výrazně nadprůměrná oblast organizování a motivování pracovníků, která přináší výsledky zejména ve výchovně-vzdělávací oblasti a proto inspekce hodnotí celou oblast řízení jako velmi dobrou.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení ZUŠ do sítě škol (ŠÚ Litoměřice čj. 38/99),
- inspekční zprávy ze dne 23. dubna 1997 (čj.0-08-03-9697-197/97) a ze dne 19. května 1998 (čj.: 083 205/98-4017),
- třídní knihy pro individuální a kolektivní výuku včetně kmenových výkazů,
- osobní spisy pracovníků školy,
- katalogy o průběhu studia,
- rozvrhy hodin,
- výkazy žáků a vyučovacích hodin,
- plány školy, školní řád a pracovní řád pro učitele,
- výroční zpráva školy 1998/99,
- zápisy z jednání pedagogické a umělecké rady,
- podkladový inspekční materiál
- hospitační záznamy inspektorů.

ZÁVĚR

Doporučení:

- projednat se zřizovatelem koncepční řešení prostorových podmínek pro výchovně-vzdělávací činnost ZUŠ,
- nadále zkvalitňovat vlastní hospitační činnost tak, aby byla dostatečně prokazatelná,
- promyslet efektivnější formy dlouhodobého plánování v oblasti výchovně-vzdělávací práce školy i řízení školy,
- při naplňování jednotlivých skupin VO přihlížet i k prostorovým podmínkám jednotlivých učeben.

Výchovně-vzdělávací proces školy je realizován podle platných učebních plánů pro ZUŠ. Výuka všech studijních zaměření je časově dotována v povolené toleranci časových limitů. Počty žáků ve výukových skupinách jsou dodržovány, v několika případech i překračovány. Ve sledovaných oborech je respektován individuální přístup k žákům a obsah vzdělávání

zohledňuje jejich míru talentu, rozsah vědomostí a úroveň dovedností. Náležitá péče je sice věnována žákům, kteří mají zájem o studium v profesně zaměřených uměleckých školách, hlavní těžiště vzdělávací činnosti je však zaměřeno na přípravu žáků pro činnost v zájmových útvarech.

Prostorové podmínky nejsou pro činnost školy optimální a vyžadují od vedení školy a zřizovatele zásadní řešení. Personální podmínky ZUŠ jsou vyhovující, i když v několika případech nevyhovují dikci Vyhlášky MŠMT ČR č.139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a předpokladech kvalifikace výchovných poradců.

V průběhu inspekce nebylo zjištěno neefektivní vynakládání finančních prostředků ze státního rozpočtu, doporučení z poslední inspekce byla v převážné míře realizována.

Základní umělecká škola v Roudnici nad Labem svou činností velmi příznivě ovlivňuje kulturní život města a vytváří dobré podmínky pro žádoucí mimoškolní činnosti dětí a mládeže.

ČŠI hodnotí celkovou úroveň školy jako velmi dobrou.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Jan Svoboda	v. r.
Členové týmu	PaedDr. Jana Langerová	v. r.

V Jablonci nad Nisou dne 31. října 2000

Datum a podpis ředitele stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 6. listopadu 2000

Razítko

Ředitel základní umělecké školy	Podpis
Rudolf Fleissig	v. r.

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti základní umělecké školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel základní umělecké školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad	20. listopadu 2000	083 395/00-4017
Zřizovatel	20. listopadu 2000	083 396/00-4017
Rada školy	20. listopadu 2000	083 397/00-4017

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány